

Sex- och samlevnadsundervisning

En kvalitetsgranskning genomförd av
Skolinspektionen

Webbinarium 4 maj 2018

Varför gjordes granskningen?

- Regeringsuppdrag att granska kvaliteten i sex- och samlevnadsundervisningen i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.
- Starka signaler om brister och varierande kvalitet i sex- och samlevnadsundervisningen.
- Granskningen syfte var att ge en bredare bild av hur sex- och samlevnadsundervisningen fungerar i skolorna i dag.

Hur gick granskningen till?

- Enkätstudie på 450 slumpmässigt utvalda skolor
- Enkät till rektor
- Enkät till samtliga lärare på skolan

- 28 skolbesök mellan september och november 2017
- Intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa, elever
- Dokumentstudier

Sex och samlevnad i styrdokument

- Rektorn har ett särskilt ansvar för att ...
  - ... sex och samlevnad integreras i undervisningen i olika ämnen (Lgr 11, Lgrsä 11)
  - ... eleverna får kunskaper om sex och samlevnad (Lgy 11, Lgysä 13)
- I flera av kurs- och ämnesplanerna är kunskapsområdet sex och samlevnad tydligt inskriven i det centrala innehållet.
  - ... sexualitet, relationer, kön, jämställdhet, identitet, normer etc.
- Som en del av skolans värdegrundsarbete har alla lärare ett ansvar för att undervisa om sex- och samlevnadsfrågor.

Vilka områden har vi granskat?

- Får eleverna möjlighet att utveckla kunskaper inom hela det område som ryms inom begreppet sex och samlevnad?
- Tar rektorn ansvar för att skolans sex- och samlevnadsundervisning är av god kvalitet?
- *Tidigare granskningar och forskning har visat att det finns brister inom dessa områden.*

Övergripande utvecklingsområden - *undervisning*

➤ Lärare behöver

... i större utsträckning integrera sex och samlevnad i sin ämnesundervisning.

... göra eleverna mer delaktiga i sex- och samlevnadsundervisningen.

... ge eleverna fler möjligheter att reflektera kring sex- och samlevnadsnormer.

Hur kan *undervisningen* om sex och samlevnad utvecklas så att den blir av god kvalitet?

Ämnesintegrering

- Tar lärare upp frågor som rör sex och samlevnad i den utsträckning som kurs- och ämnesplanerna syftar till?
- Görs undervisningen regelbundet så att eleverna får möjlighet till repetition och fördjupning?

Elevdelaktighet

- Får eleverna påverka vilka sex- och samlevnadsfrågor som tas upp i undervisningen?
- Får eleverna påverka vilka arbetsmetoder som används?
- Får eleverna tycka till om undervisningen?

Normmedvetenhet

- Får eleverna möjlighet att tillsammans med lärarna reflektera kring rådande sex- och samlevnadsnormer?
- Är undervisningen inkluderande för alla elever oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning etc.?

Övergripande utvecklingsområden - styrning

➤ Rektorer behöver ...

... initiera ett systematiskt utvecklingsarbete för skolans arbete med sex- och samlevnadsundervisningen.

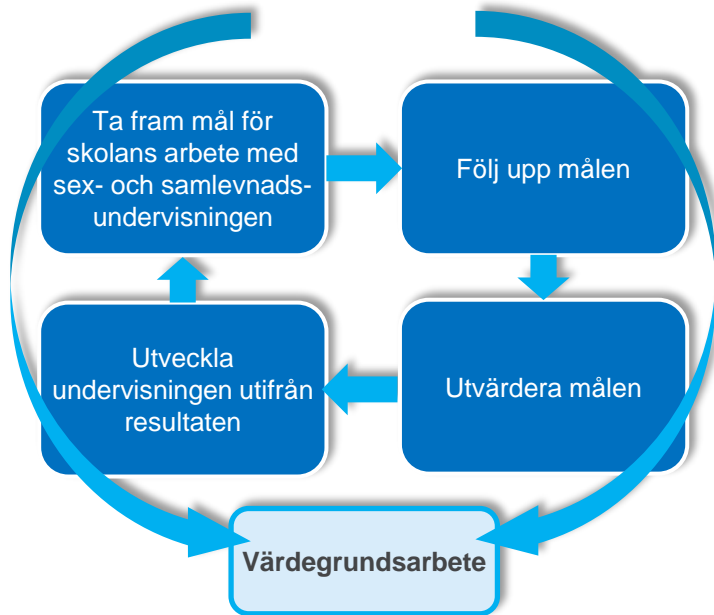
... följa upp att lärarna har den kompetens som krävs för att kunna undervisa om sex och samlevnad och vid behov erbjuda relevant kompetensutveckling.

... skapa förutsättningar för att lärare ska kunna samverka sinsemellan och med elevhälsans personal kring sex- och samlevnadsundervisningen.

Hur kan *styrningen* utvecklas så att undervisningen om sex och samlevnad blir av god kvalitet?

Systematik

Kompetens

- Har lärarna den kompetens som krävs för att kunna undervisa om sex och samlevnad?
- Vilka kompetensutvecklingsbehov finns?
- Finns personal med särskilt kompetens som kan användas för att handleda andra?

Samverkan

- Finns det tid avsatt för samplanering och erfarenhetsutbyte?
- Har elevhälsan en uttalad roll för att medverka i skolans arbete med sex- och samlevnadsundervisningen?

Vidare information

- Rapporten hittar du på:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/sex-och-samlevnad/>